

Bilag 17.

København, den 17. april 1965.

Til undervisningsministeriet.

Undertegnede besvarede i en skrivelse til undervisningsministeriet den 19. januar 1965 nogle spørgsmål vedrørende islandske håndskrifter.*) Syv medlemmer af Den arnamagnæanske kommission (d. v. s. hele kommissionen undtagen mig) samt de to eforer har i et møde den 10. marts vedtaget en ny skrivelse**) som kort efter er blevet tilsendt ministeriet. Her gives, som det hedder, „en række suppleringer og kommentarer“ til min skrivelse af 19. januar. Det er ikke min hensigt her at uddybe mine udtalelser nærmere; de to skrivelser må tale for sig selv. Imidlertid er der i de syv kommissionsmedlemmers og de to eforers skrivelse ét punkt, som jeg føler mig nødt til at svare på, idet det indeholder et angreb på mig som jeg finder umotiveret og uberettiget.

Det hedder i skrivelserne:

„Professor Jón Helgasons sondring mellem udgivelse ... og benyttelse ... er lidet heldig og stemmer ikke med moderne editions- og forskningsprincipper ... Udgaver, der blot gengiver på „prent“, hvad håndskriftet har på papir eller „pergament“, er ... ikke fyldestgørende i vore dage. En moderne filologisk udgave har også andre formål end en blot og bar gengivelse af teksten. Det er i vore dage anerkendt praksis ved tekstudgaver i Danmark ... i Tyskland (f. eks. i Monumenta Germaniae Historica's mønstergyldige serier); i England og Frankrig, at udgaverne udstyres med en fyldig indledning, hvor der ikke blot gøres rede for håndskrifterne selv (oprintelse, overlevering, palæografi og ortografi), men også om deres datering, litterære sammenhæng, tidligere udgaver og vigtigste

udnyttelser ... I mange tilfælde, hvor de moderne principper følges, er indledningen ligefrem bestemmende for variantapparatets afgrænsning og indretning. Udgaven bør meddele ikke blot den bedst mulige tekst med alle relevante afvigelser, men også give alle de oplysninger, der kan tjene som hjælpemiddel for fremtidige benyttere. Transskription og mangfoldiggørelse af den rette tekst er kun en del af det arbejde og den indsigt, der kræves af udgiveren.“

Her siges altså direkte, at jeg som udgiver repræsenterer et forældet stadium. Fortsættelsen kan jeg kun forstå således, at det antydes, at jeg går ind for udgaver, der indeholder „en blot og bar gengivelse af teksten“, eller „transskription og mangfoldiggørelse af den rette tekst“, i modsætning til den „i vore dage anerkendte praksis“ med fyldige indledninger. Som en mønstergyldig udgave fremhæves særlig Monumenta Germaniae Historica, der begyndte at udkomme 1826. Med andre ord: mit syn på udgaver er ikke alene forældet, men tilhører tiden før 1826.

Det arnamagnæanske institut har siden 1958 udsendt en snes bind udgaver. Blandt dem er der ét bind, som jeg ikke har haft noget at gøre med. Om alle de andre gælder det, at jeg enten har taget initiativet til dem eller været med til at planlægge dem. Enkelte har jeg udgivet selv. Når udgiverne var mindre øvede, har jeg fulgt deres arbejde gennem alle stadier med den vejledning, som jeg var i stand til at give; resultatet må nødvendigvis i nogen grad være præget af mine synspunkter.

Jeg er nødt til at fremhæve dette for at understrege, at det må forekomme temme-

*) Jfr. bilag 9.

**) Jfr. bilag 16, jfr. også bilag 18.